

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 05-350/24-734
Podgorica, 10.06.2024. godine

PRIRUČNIK ZA MEDIJSKU I DIGITALNU PISMENOST NA ROMSKOM JEZIKU

Nakon verzije na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, Agencija za elektronske medije (AEM) i Misija OEBS-a u Crnoj Gori objavili su priručnik „Medijska i digitalna pismenost“ i na romskom jeziku. Priručnik pruža sveobuhvatne smjernice za razvoj medijske i digitalne pismenosti, sigurnu upotrebu interneta, savjete za odnos prema medijskim sadržajima, te podršku za roditelje, staratelje i odgajatelje u edukaciji djece o digitalnim tehnologijama.

Uz opšti osvrt na važnost medijske i digitalne pismenosti, pregled učinjenog na tom polju u Crnoj Gori, priručnik pruža savjete i načine za dekodiranje medijskog sadržaja, bezbjedno korištenje interneta i novih tehnologija pri pretraživanju, a takođe odgovara na pitanje - kako tretirati reklame u medijskom i digitalnom prostoru. Dio vodiča naglašava važnost kritičkog odnosa i odgovornog ponašanja na društvenim mrežama, pruža smjernice za razumijevanje algoritama, te na koji način se građani/ke trebaju odnositi prema influencerima. Priručnik posebno akcentuje mentalno zdravlje koje nerijetko može biti ugroženo ukoliko se neselektivno i na neadekvatan način pristupa konzumiranju medijskog i digitalnog sadržaja. U tom kontekstu se objašnjavaju i opasnosti stereotipa i predrasuda na koje možemo često naići kako u tradicionalnim, tako i na novim medijima. Priručnik nudi savjete roditeljima, starateljima, odgajateljima i medijskim profesionalcima kako da bolje razumiju digitalni svijet, lakše komuniciraju s djecom i podstaknu ih na korišćenje interneta za učenje, stvaranje i istraživanje. Obrazovanjem odraslih da budu dobri mentori, pomaže se i djeci u njihovom daljem medijskom sazrijevanju. To je veoma važno istaći jer se medijsko i digitalno okruženje neprestano razvija i stalno širi. Obuhvata veoma različite sadržaje i tehnologije - tradicionalne medije kao što su štampa, televizija, radio, onlajn medije i aplikacije, digitalne mreže, virtuelnu stvarnost, vještačku inteligenciju, algoritme, itd.

Inkluzija i ravnopravnost svih građana/ki Crne Gore nema alternativu, stoga je objavljivanje ovog priručnika na romskom jeziku mali doprinos smanjenju jaza koji postoji između ove zajednice i ostatka društva, koji omogućava ravnopravniji pristup informacijama i digitalnim resursima. Na taj način, može se pomoći i snaženju njihovog kulturnog identiteta i samostalnosti, te omogućiti jednak pristup obrazovanju i kasnijem zapošljavanju.

Ključni savjeti iz priručnika dostupni su na društvenim mrežama Agencije za elektronske medije (AEM) i Medijska pismenost Crna Gora, a kompletan priručnik na crnogorskom, albanskom, romskom i engleskom jeziku dostupan je na www.aemcg.org i www.medijskapismenost.me.

Služba za zajedničke poslove
Damir Nikočević, s.r.
Službenik za odnose sa javnošću i upravljanje projektima